

CIERPNIĄCY (56) *part praes act*

cierpniący, cierpnący (33), cirpniący, cirpnący (13); *cierpn(i)ący BibRadz, Mącz, ArtKanc*; *cirpn(i)ący SarnUzn (2), SienLek*; *cierpn(i)ący : cirpn(i)ący FalZioł (35 : 15)*.

cierpniący, cirpniący (43), cierpnący, cirpnący (13); *ci(e)rpniący ArtKanc*; *ci(e)rpniący BibRadz, Mącz, SarnUzn (2), SienLek*; *ci(e)rpniący : ci(e)rpniący FalZioł (42 : 8)*.

e jasne.

sg m N *cierpniący (9)*. ◊ *G* *cierpniąc(e)go (6)*. ◊ *A* *cierpniący (4)*. ◊ *f N* *cierpniącą (5)*. ◊ *G* *cierpniąc(e)j (3)*. ◊ *A* *cierpniącą (2)*. ◊ *n N* *cierpniąc(e) (8)*. ◊ *G* *cierpniąc(e)go (5)*. ◊ *I* *cierpniąc(e)m (1)*. ◊ *pl N subst* *cierpnący (9)*. ◊ *G* *cierpniących (2)*. ◊ *A subst* *cierpniąc(e) (2)*.

Sł stp, Cn brak, Linde XVI (jeden z tych samych przykładów) – XVII w. s. v. cierpnąć.

1. *Mający smak kwaśno-gorzki; acerbus PolAnt (40)* : Ma też [*koczenka*] wonia przykra/ ani też iest thak *cirpniące* iako piołyn *FalZioł* I 127d; *Agrest* który iest pozołciały ku czyrwonosci skłonny/ iest krukki *cierpniący* y barzo kalfaiący w ięzyk *FalZioł* I 155c; *Iábłka* prawie vzrałe/ fą rozdzielne/ iedny *cirpniące* [!]/drugie kwalno ofkhominne *FalZioł* III 23b; Przeto gdyby sie przydało iżby mleko barzo było ciepłe/ albo *cierpniące*. Taka niema dawać śać na tęczko *FalZioł* V 36, I 95d, 115b, 128b, 130d, 145a (15); *Hinc vinum Acinaceum, Cierpnące wino. Mącz* 2c; A także tho owoc zły iest/ kwaśny y brzydki/ *ćirpnąca tarnka. SarnUzn* H4.

W charakterystycznych połączeniach: cierpnący(-a, -e) agrest, jabłko (4), tarnka, wino (4), żółdź.

Wyrażenia: »kwaśno cierpniący« (2): *Domowe [gruszki] fą nie iednoftaynego przyrodzenia/ iakoż tho po owoczu da sie znać/ [...] Niekthorych czątką woda iest/ dla thego śmak gich iest kwalno cierpniący z wodnością słodką FalZioł* III 23d, III 24a.

»smak (jest) cierpniący« (13): *Smak* ma mieć w sobie *cierpnący* miernie *FalZioł* I 150d; *Smak białego kadzidla iesth* *cierpniący FalZioł* III 32d, I 35d, 55c, 62a, 79b, 108b (13).

Szeregi: »gorzki i (a) cierpniący« (3): *IAwor iest drzewo/ listu śzyrokiego/ [...] śmaku trochę gorzkie⁸⁰ á* *cierpnącego FalZioł* I 108b, I 35d, 116c.

»kwaśny, (a, albo, i) cierpniący« (6): *Wiele á częfte iadanie iabłek zwałzcza khwalnech/ á cirpniących/ gotowa przyczyna ku przyfciu łamania, a napełnienia głowy remą FalZioł* III 23c, II 3a, III 23c, V 19a; *SarnUzn* H5v; *Zawždy nieco kwaśnego albo ćirpnącego po obiedzie ziedz SienLek* 4v.

»przykry a cierpniący« (1): *poki iestzże zielony iest gallas/ tedy ma w sobie śmak barzo przykry á barzo* *cierpniący FalZioł* I 61d.

W przeni (2) :

Przysłowie: Oycowie iedli iągode ćirpnącą/ á w zębich fynom zoftaią ofkominy. BibRadz Ez 18/2.

Szereg: »cierpniący i przykry« (1): *Wybrawszy z niey kámienie [z winnicy = o kościele], hoynie ią rośpłodził [...] Owocu z niey wdzięcznego/ czekał czáfu swego. [...] Ale ona ćierpniące y przykre puścila ArtKanc* K5v.

2. *Wywołujący ściąganie, drętwienie (14)* : *Też popioł kapuśny iest cirpnący a moczenie wyfufzaiący. FalZioł* I 34b; *Blufzcz* aczkolwiek iest gorzki: á wżakoż iesth dobry ku lekarftwam/ abowiem ma mocz

cierpniącą y zaciłkaiącą *FalZioł* I 48d; Palma z śwemi Latorołłami [...] łą cierpniącego przyrodzenia y łuchego/ rany wyłufa y narałzcza *FalZioł* III 20b, I 75b, 115b, 126a, 134a, 148a (14).

3. *Zdrętwiały, ścierpły* (2) : Zły zmiłkłe á cierpnące wspomaga. *FalZioł* ††e; Na miłtca nieczuyne á cierpnące lekarłtvo. *FalZioł* *3a.

Synonimy: 1. *brzydki*; 2. *ściągający*.

Cf **CIERPKI, CIERPNAĆ, CIRPNY**

DM